

Співвідношення між загальними та спеціальними умовами відшкодування шкоди, заподіяної порушенням екологічних прав громадян, є співвідношення між нормами законодавства, де визначені загальні умови відшкодування шкоди (ст.1166 ЦКУ) [2], та нормами, де визначені спеціальні умови такого відшкодування (ст.1187 Цивільного кодексу України, ст.16 Закону України “Про об’єкти підвищеної небезпеки”, ст.5 Закону України “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”).

Та незважаючи на досить серйозні санкції за порушення екологічного законодавства, практичне їх застосування залишається на невисокому рівні. Тому крім державного регулювання, кожен з нас має розуміти свою відповідальність за стан навколишнього середовища та природних ресурсів, які ми залишимо у спадок майбутнім поколінням. Збереження оточуючої природи має бути завданням не тільки держави, але й кожного з нас.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30 – Ст.141. // www.rada.gov.ua.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-41. – Ст. 356.
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року // www.rada.gov.ua.

ПРАВО НА СВОБОДУ СЛОВА, ЯК ЧАСТИНА ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

Гаулін В.В., здобувач ступеня вищої освіти бакалавра 2 курсу Навчально-наукового інституту № 3, Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри конституційного права та прав людини, Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук **Сьох К.Я.**

Свобода слова є однією з основ сучасного громадянського суспільства, вона виражає загальнолюдські цінності, допомагає розкрити потенціал особистості. Разом з тим свобода слова є, по суті, істотним фактором прояву людської індивідуальності, утвердження самобутності й унікальності кожної особистості.

Свобода слова є правом, що не «потребує» значних матеріальних затрат з боку держави для його юридичного забезпечення, однак вимагає ефективної системи юридичних гарантій, котра б відповідала міжнародним стандартам [2, с. 136]. Так, саме від закріплення права людини на свободи слова в національному законодавстві проявляється демократичність держави в цілому.

Свобода слова - це концепція природного права людини на публічне висловлення своєї думки без протиправного обмеження цензурою чи можливістю відповідальності. Таке висловлення не обмежується публічними виступами і в загальному сенсі охоплює й інші форми самовираження.

Відповідно до статті 34 Конституція України: «Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя» [3].

Отже, можна стверджувати що Україна на конституційному рівні гарантувала кожному право на свободу слова, що свідчить про демократичність нашої держави. Але, в часи сьогодення ми, нажаль, часто зустрічаємо порушення даного права, особливо в інформаційному просторі. Особливо українці це відчули у 2014 році. Тоді ми найбільше відчули вразливість та недосконалість нормативно установленого механізму захисту, а точніше – повну його відсутність. Інформаційна безпека держави зараз є одним із пріоритетних напрямків, оскільки, світ переповнений інформаційним потоком в якому мають право брати участь кожна людина.

Але, слід наголосити, що коли йдеться про захист свободи вираження поглядів, міжнародні стандарти допускають можливість її обмеження для захисту певних інтересів держави, однак такі обмеження мають бути дійсно необхідними для захисту цих інтересів. Проте, такі ззовні розумні обмеження свободи слова задля блага України зазнають різного роду спотворень.

Практика показує, що застосування деяких обмежень у свободі слова, не завжди застосовуються не порушуючи права людини, і навіть навпаки, деякі органи державної влади ціленаправлено порушують право на свободу слова, не даючи можливість висловитися. Це свідчить про недосконалість національного законодавства України.

Право на свободу слова закріплене не лише в Конституції України, але в міжнародних стандартах, таких як Конвенції захисту прав людини та основоположних свобод у статті 10, а також Загальній декларації прав людини у статті 19 [1,2]. Дані нормативно-правові акти є джерелом національного законодавства і є обов'язковим для дотримання. Але, ми можемо стверджувати що цього не достатньо.

На сьогоднішній день в Україні йде інформаційне протистояння на телебаченні, що призводить до порушення права на свободу слова. Наприклад, частина телеканалів українського медіа належать приватним особам, які впливають на свободу слова журналістів, обмежуючи його та спрямовуючи на особистий напрямок. Це напряму порушує право на свободу слова громадян України, але, разом з тим Україна немає нормативно-правових актів які б контролювали діяльність таких підприємств та встановлювали міру покарання за такі діяння. На нашу думку, українському законодавцю слід прийняти закон який би регулював реалізацію права громадян України на свободу слова та встановлював чіткі межі покарання за його порушення.

Україна є демократичною країною і українці це неодноразово доводили своїми діями та висловлюваннями. Свідчення цьому є революції які відбувалися не один раз. Тому на нашу думку, ніяких обмежень з боку органів державної влади чи приватних установ не має бути. Обмеження можуть бути встановлені лише Законом України. Разом з тим, кожна людина має слідкувати за своїми висловлюваннями. На нашу думку, якщо висловлювання людини несе загрозу суспільству, органи державної влади мають на це відреагувати.

Висновки. Отже, свобода слова і думки – це одне з найцінніших прав людини, тому що ми можемо висловлювати власні думки, підтримувати певні погляди, ідеї та захищати свої інтереси. Свобода слова забороняє цензуру в будь-яких її проявах. Однак, на нашу думку, кожна свобода слова повинна мати межі, бо в противному випадку, вона перетвориться на свавілля, хаос. Ці межі повинні встановлюватися лише на законодавчому рівні. Тому, на нашу думку, має бути прийнятий Закон України «Про свободу слова та думки».

Список використаних джерел

1. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. *Голос України*.2008. № 23.
2. Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Конституція України. *Відомості ВРУ*. 1996. №30. Ст.141 URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ РЕФЕРЕНДУМІВ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Гембаль Н.М., здобувач ступеня вищої освіти бакалавра 2 курсу Навчально-наукового інституту № 3, Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри конституційного права та прав людини, Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук **Терещенко Л.В.**

В останні роки особливого поширення набув процес демократизації суспільства, який призвів до підвищення інтересу серед населення до демократичних інститутів, а особливо до форм безпосередньої демократії, в основу яких покладено фундаментальний принцип – принцип народного суверенітету.

У реалізації принципу народовладдя особливу роль відіграє референдум як найбільш природна форма безпосередньої демократії. Сьогодні поняття «референдум» тісно увійшло в наше життя, і, в першу чергу, це пов'язано з розширенням демократичних прав і свобод громадян. В.В. Комарова вважає, що референдум варто було б визначити як «форму безпосередньої демократії, змістом якої є волевиявлення встановленого законом числа громадян з будь-якого суспільно значущого питання, крім тих, які не можуть за законом бути винесені на референдум, що має вищу юридичну силу і обов'язковий для виконання органами, організаціями і громадянами щодо яких референдум має імперативний характер» [3].